

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 21 decembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Gorbei Mihail xxxx, născut la xxxx, domiciliat în mun. Chișinău, str. xxx, ap. xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.12.2017– 21.12.2018;

instanța de apel: 15.01.2019 – 11.09.2019;

instanța de recurs ordinar: 05.12.2019-01.10.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 21 decembrie 2018, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Gorbei Mihail xx, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit.b) Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă principală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

Potrivit prevederilor art. art. 89 alin. (2) lit. a) și 90 alin. (1) Cod penal executarea pedepsei cu închisoarea stabilite în privința lui Gorbei Mihail xxx, fiind suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 (patru) ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă a vinovatului Gorbei Mihail Vladimir, cu condiția că acesta în termenul de probă nu va comite alte infracțiuni și astfel va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

A fost încasat din contul lui Gorbei Mihail xxx, în beneficiul bugetului de stat, suma de 5038 (cinci mii treizeci și opt) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Prin sentință, prima instanță a constatat că, Gorbei Mihail xx la 17 iulie 2017, aproximativ ora 13.30, aflându-se la volanul autocamionului de model „xxx”, cu n/î xxx, deplasându-se pe str. Cornului, din direcția str. xx spre str. xxx, mun. Chișinău, în preajma imobilului cu adresa xxx, nu a manifestat atenție sporită la circulație, a ignorat astfel cerințele pct. 45 al Regulamentului Circulației

Rutiere (RCR) care prevede că :1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) condițiile rutiere; 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, precum și cerințele pct. 39 subpunctul 1) al RCR care indică că „înaintea schimbării direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi efectuată în siguranță și că nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”, iar în rezultat a comis tamponarea pietonului xxxx, a.n. xxx, care se deplasa pe partea dreaptă a trotuarului pe str. Cornului, în direcția str. xxxx.

În rezultatul tamponării, pietonului xxx, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 101D/1381 din 06.11.2017, acestuia i-au fost cauzate vătămări corporale grave manifestate în „trauma cranio-cerebrală închisă exprimată prin excoriații în regiunea capului, plagă în regiunea occipitală, hemoragii pericraniene, fracturi ale oaselor craniului facial, hemosinus sfenoidal și maxilar, hemoragii subarahnoidiene difuze, emisferiale și cerebel, intra-cerebrale și în trunchiul cerebral. Trauma toraco-abdominală închisă exprimată prin echimoza pe torace, fracturi bilaterale, multiple a coastelor pe câteva linii anatomice cu lezarea pleurei, hemoragii în mușchii intercostali, țesutul pulmonilor, cord, ficat și pancreas, hemoragie în cavitatea pleurală pe dreapta 150 ml și 200 ml abdominală 200 ml; ruptura vezicii urinare, Trauma închisă a bazinului exprimată prin: fracturi intra-articulare bilaterale a osului iliac la nivelul fundului foselor acetabuli.

Astfel, prin acțiunile sale Gorbei Mihail xxxx a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal - încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Ponici Ivan, în numele inculpatului Gorbei Mihail, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 21 decembrie 2018, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie anulată pedeapsa stabilită de prima instanță și stabilită o pedeapsă mai blândă, precum casată sentința în partea încasării din contul inculpatului a sumei de 5038 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul Ponici Ivan a menționat că:

- instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea severă, ne ținând cont de principiul individualizării pedepsei (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, potrivit căror, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul

și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșit, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia;

- instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a apreciat corect, precum că Gorbei Mihail de la cea mai incipientă fază a urmăririi penale a recunoscut vinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate; s-a căit sincer de cele comise; a conștientizat gradul prejudiciabil a celor comise; este pentru prima dată când i se încredințează comitea unei fapte penale; a reparat prejudiciul cauzat;

- luând în considerare personalitatea celui vinovat care se caracterizează ca o persoană liniștită și amabilă, cu ușurință s-ar putea ajunge la concluzia că corectarea lui Gorbei Mihail este posibilă prin aplicare unei pedepse mai blânde;

- nu pot fi puse în seama inculpatului cheltuielile de judecată, având în vedere însuși obligația pozitivă a statului în sensul art. 6 CEDO de investigare eficientă și respectarea dreptului la un proces echitabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2019, a fost admis apelul avocatului Ponici Ivan în interesele inculpatului Gorbei Mihail, casată parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 21 decembrie 2018 în partea cheltuielilor judiciare și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care s-a respins cerința procurorului de încasare de la Gorbei Mihail în bugetul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 5038 lei. În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat îndeplinirea de către instanța de fond a cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1), (4) Cod de procedură penală, această procedură nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale nu au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, din care considerente, instanța de apel nu a reținut o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de apel, pe lângă recunoașterea vinovăției de către inculpatul Gorbei Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, a administrat și probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și administrate în ședința judiciară, și anume:

- declarațiile succesului părții vătămate xxxx (f.d.60- 63, vol. I);
- declarațiile martorului xx (f.d.71-72, vol. I);
- declarațiile martorului xx care sunt similare celor depuse de către martorul xxx (f.d.65, vol. I);
- declarațiile martorului xx (f.d.67-68, vol. I);
- declarațiile martorului xxxxf.d.85-86, vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 101D/1381 din 06 noiembrie 2017 (f.d.49-50, vol. I);

- conținutul procesului-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 17.07.2017, la care a fost anexată schița accidentului rutier și fototabelul, în care au fost indicate circumstanțele accidentului rutier (f.d.13-26, vol. I);

- conținutul procesului-verbal de ridicare din 17.07.2017 (f.d. 98, vol. I);

- conținutul procesului-verbal de examinare a imaginilor video din 20.07.2017 (f.d.99-105, vol. I);

- conținutul procesului-verbal de ridicare din 17.07.2017 (f.d.108, vol. I);

- conținutul procesului-verbal de examinare din 20.07.2017.

Instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii, personalitatea infractorului, circumstanțele cauzei, precum și influența pedepsei asupra inculpatului.

Instanța de apel a stabilit că, având în vedere recunoașterea vinovăției de către inculpat, căința sinceră, precum și comportamentul inculpatului după comiterea infracțiunii, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea unei pedepse cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și anume pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu aplicarea prevederilor art.89 alin. (2) lit. a) și art. 90 Cod penal cu suspendarea executării pedepsei privative de libertate pe un termen de 4 ani, instanța apreciind o astfel de pedeapsă ca fiind una echitabilă pentru fapta comisă și care va realiza scopul și funcțiile sale definite de legiuitor la art.61 Cod penal, iar stabilirea termenului de probațiune în mărimea enunțată va asigura, în opinia instanței, un comportament adecvat al inculpatului.

Instanța de apel concluzionat că, soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Gorbei Mihail, iar în acest sens instanța de apel nu reține ca plauzibile argumentele invocate de apărare și anume faptul că instanța de fond a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră, or, pedeapsa aplicată este una echitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită.

Instanța de apel cu referire la prevederile art. art. 227, 228 Cod de procedură, instanța de judecată a menționat ca fiind justificate solicitările avocatului Ponici Ivan, în interesele inculpatului Gorobei Mihail, privind încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale din contul statului invocând că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, or, astfel de cheltuieli se suportă numai în urma modificărilor operate la art. 143 Cod procedură penală, potrivit cărora aliniatul (2) al articolului 143 Cod procedură penală a fost abrogat în urma Legii nr. 316 din 22.12.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2018.

Instanța de apel a reținut că, la caz au fost efectuate trei expertize medico-legale și anume: raportul de expertiză medico-legală nr. 101D/1381 din 06.11.2017–320 lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 1381 din 31.10.2017 – 4398 lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 1837/D din 23.08.2017 – 320 lei, pentru care au fost suportate cheltuieli în sumă totală de 5038 lei, însă aceste rapoarte au fost întocmite până la intrarea în vigoare a modificărilor efectuate la art. 143 Cod de procedură penală și anume până la data de 09.02.2018.

Instanța de apel a menționat că, potrivit art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016, ordonatorul expertizei medico-legale în speță a fost organul de urmărire penală – SUP AR al SCAUP a Direcției de Poliție mun. Chișinău, în temeiul Ordonanței din 19 iulie 2017 și din 09.08.2017, subsecvent aceste cheltuieli sunt suportate din contul statului, care reieșind din obligațiile pozitive ce țin de desfășurarea unui proces penal urmează să realizeze în mod prompt și eficient acțiunile în vederea descoperirii infracțiunilor și contracarării activității infracționale, astfel nu pot fi puse în sarcina inculpaților cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor ce vin să confirme vinovăția acestora.

5. Decizia motivată a instanței de apel pronunțată la 11 septembrie 2019, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, care nu a invocat nici un temei din prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului a menționat că:

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră în raport cu fapta comisă;
- instanța de judecată la numirea pedepsei nu a luat în considerație faptul că inculpatul este pensionar și se caracterizează pozitiv, a recunoscut vina și a conlucrat cu organul de urmărire penală;
- la judecarea cauzei penale instanța de fond nu a respectat întocmai principiile de bază care reglementează desfășurarea unui proces penal echitabil.

6. Referință asupra recursului declarat nu a fost depusă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Lecturând textul recursului ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, Colegiul penal constată că nu s-a indicat expres nici unul dintre temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art. 427 alin.

(1) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei, considerând că pedeapsa aplicată inculpatului este una prea aspră în raport cu fapta comisă.

În urma studiului lucrărilor dosarului Colegiului penal consideră că, acest argument nu și-a găsit confirmarea în speța dată, deoarece atât prima instanță, cât și instanța de apel și-au motivat soluțiile adoptate la acest capitol, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și modului de executare a acesteia, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, în urma solicitării și înscrisului autentic al apărătorului inculpatului (Vol.II, f.d. 211), cauza a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere (la caz, încheierea protocolară f.d. 214), beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Sanțiunea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpat, prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Respectiv, învederând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care sânt valabile în cazul dat pentru inculpatul Gorbei Mihail, limitele pedepsei cu închisoare au fost reduse cu o treime, constituind astfel de la 2 ani până la 4 ani, 8 luni. În prezenta speță, inculpatului pentru comiterea infracțiunii imputate, prin prisma alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 ani, 6 luni adică în limitele prevederilor legale.

La aplicarea pedepsei inculpatului, în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța a luat în considerare, atât prevederile din alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 75-88 din Cod penal, ce reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de

motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Aplicând pedeapsa, în urma judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța a luat în considerare și cerințele alin. (2) art. 75 Cod penal, conform cărora o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Reieșind din aceste constatări, Colegiul penal conchide că instanța de apel a cercetat toate circumstanțele cauzei în privința inculpatului Gorbei Mihail, argumentele expuse în cererea de apel, ajungând corect la mărimea și forma pedepsei stabilite.

Cu referire la alegațiile recurentului privind prezența cumulului de circumstanțe atenuante, Colegiul menționează că, acestea au fost luate în considerare de către instanțe, care la rândul său au argumentat soluția, aplicând pedeapsa în limitele legale prevăzute de sancțiunea normei penale, coroborate cu prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În atare împrejurări Colegiului penal consideră că, instanțele de fond i-au stabilit inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia numită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte social periculoase.

În consecință, Colegiul penal apreciază că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, nu constituie erori de drept, fapt ce determină declararea inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 21 decembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Gorbei Mihail* xxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 29 octombrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda